

Japanilaiset ristikot

Tällä nimellä tunnetaan yksi erityinen tehtävyyppi, joita julkaistaan myös niille omistetuissa erikoislehdissä. Koska tehtävän nimessä esiintyy sana ristikko, se ainakin sivuaa Ristikkoakatemian kiinnostuksen alueita. Valotetaan tehtävää hieman ja verrataan sanallisiin ristikoihin.

Japanilaisissa ristikoissa yritetään ohjeiden mukaan värittämällä saada näkyviin ruudukkoon piilotettu kuva. Väritysohjeet ovat vaakasuoraan ja pystysuoraan. Ohjeesta näkee, kuinka monta ruutupalkkia rivillä/sarakkeessa on. Loput ruudut jäävät tyhjiksi. Jos ratkoja onnistuu, syntyy lopputuloksena siluettityyppinen kuva/hahmo. Suomessa tästä tehtävyydestä käytetään myös nimeä siluettiristikko, joka kuvaa minusta ideaa paremmin kuin otsikon nimi.

Tehtävyyppi sai alkunsa Japanista, jossa joidenkin tilaisuuksien yhteydessä isoista kerrostaloista sytytettiin ja sammutettiin yksittäisten huoneiden valoja. Aika pian huomattiin, että tällä idealla voitiin alkaa julkaista lehtiä. Myös Suomeen rantautui lehti nimeltään Japanilaiset ristikot.

Olen ratkonut näitä tehtäviä sen verran, että pystyn osaltani kommentoimaan kokemusta. Ratkonta on paljon tarkempaa kuin sanaristikoiden ratkominen. Huolellisuus ja tarkkaavaisuus ei saa herpaantua hetkeksikään.

Tehtäviä on monen kokoisia. Pienissä pääsee luonnollisesti helpommin maaliin kuin isommissa. Vaikeusastetta voi virittää samalla tavalla kuin sanaristikoissa vaikka vihjetyyppejä onkin vain yksi. Yhdessä alan lehdessä on vaikeusasteita yhteensä 7, kolme perustasoa (Shu, Ha ja Ri) ja niissä alatasoja. Kokemukseni mukaan ne aika hyvin kuvaavat myös ratkomisen haasteellisuutta. Pitkät yhtenäiset väritettävät palkit tuovat helpoutta. Vaikeimmissa on yleensä vain yksi reitti, jota pitkin pääsee maaliin.

Sanaristikoissa tietää suurin piirtein pitkin matkaa, onko ratkonut oikein. Ratkonnan edetessä voi huomata ratkoneensa muuttaman sanan väärin ja yrittää niiden kohdalla uudestaan. Japanilaisessa ristikossa tämä ei ole mahdollista. Siinä huomaa ratkoneensa väärin vasta, kun jossain kohtaa väritettävät palkit eivät täsmääkään vihjeisiin. Silloin ei ole mitään käsitystä, missä kohtaa virhe on tapahtunut. Omalla kohdallani tässä kohtaa on kaksi mahdollisuutta: pyyhkiä koko tehtävä puhtaaksi ja aloittaa alusta tai jättää tehtävä sikseen ja siirtyä seuraavaan.

Sanaristikoissa ratkotaan yksittäisiä sanoja, joista syntyy lopuksi laattijan tarkoitama kudelma. Japanilaisissa ristikoissa väritetään yksittäisiä palkkeja, joista syntyy lopuksi (jos ei onnistu matkalla mokamaan) yksi suppeampi tai laajempi siluettikuva.

Jotakin hohtoa näissä tehtävissä on, koska palaan aika ajoin niitä värittämään. Toivotan kaikille muillekin niistä tykkääville antoisia väritys- ja ratkontatuokioita!

Antti Skyttä

antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi